

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historia Marchionum Badensium & Hachbergensium - Cod. Karlsruhe 3293 II 10

Gamans, Johannes

St. Peter auf dem Schwarzwald, 1758

Cap. XXVIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-267058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-267058)

Idem anno 1263. Dux Carinthia Ulricus dominam Agnetem filiam Hermannii Ducis Baden-
sis uxorem duxit.

Idem año 1270. Dux Ulricus Carinthia obiit, Rex
Otocarus de terra Carinthia se intronisit, domina
Agnes proneptis inclyti Leopoldi Ducis Austriae re-
lictæ Ulrici Ducis ab Otocaro rege tradita Ulrico
Comiti, dicto de Hunburg in depreffione generis.

Porta triumphales erecta Goritia in Styria Leo-
poldo I. Imp. año 1160. sic de hoc Hermanno loque-
bantur sub imagine ejusdem, Hermannus for-
tissimus Marchio Badensis V. Dux Styria regna-
vit año 1246. fortis in praelio, felix in nuptiis
per quas Austria et Styria potitus est Corona.

Hac de Hermanno isto ex diversis auctoribus re-
citasse ab hoc suspiciat, ut saltem nemo in du-
bium vocet Badenfes Principes aliquando fuisse
legitimos Austria ac Styria Dominos, quod om-
nes isti et adhuc multi alij Scriptores attestan-
tur, qui si in minutis quibusdam sibi invicem
contradicunt, nihil id substantia rei derogant.

Cap. XXVIII.

De Hermanno VI. Marchione Ba-
densi, ejusq; fratribus Rudolpho II.
Hesone, et Rudolpho III.

215.
Ex Rudolphi I. filius Hermannus ejus nom. VI.
patre adhuc superstite Mulburgensem Praefectu-
ram in sua potestate habuit pro pagis Lüdelshaimb
et Ruscshaimb bellum ei fuit cum Balrafo aliisq;
Comitibus Bipontinis, quod a^{no} 1281. his pactio-
nibus compositum est, ut nimirum Bipontini ce-
derent bonis illis propter quae ad arma ventum
fuerat acceptis ab Hermanno Marchione ducentis
libris Hallensium: filia Hermannii major nata
nuberet. Walrati Comitis nepoti ex fratre et in
dotem offeret 900. marcas argenti subtrahendas
ex Summa sesqui mille marcarum, quam Bipontini
Hermannno debebant, et pro qua Castrum veteris
Ebersteinij cum suis appertinentiis eidem oppigne-
rarunt, tenerentur praeterea Bipontini assistere
Marchioni Hermanno adversus quoscunq; hostes
praeterquam Imperium et propter ipsorum Consan-
guineos. A morte Patris hic quoque Badenam
obtinuit, et Titulo usus est: ut refert Gifforius:
Marchionis de Verona, Domini de Baden.

De Eodem Irenicus L. v. c. 108. Rastetten ac Cup-
penheim oppida a Dominatu Ebersteinensi Marchina-
tui contigerunt per Hermanum filium Rudolphi.
Diem, quo e vivis excessit, et Sepultura locum an-
notarunt Sanchinoniales Lucida Vallis in suo Nécro-
logio his verbis: Id. Julij ob. Marchio Hermannus
in der Capellen neben St. Johannes Altar. Sepulera
inscriptio talis est:

Anno Domini MCCXCI. ob. Hermannus
 Marchio de Baden in divisione Apoffolorum.
 Uxor Agnes Comitissa Vahingenfis, Soror Conradi,
 et Henrici Comitum, filios ei genuit Fridericus II.
 Rudolphum IV. et Hermannum VII. Filias minimum
 duas, quarum natu major, ut paulo ante vidimus,
 nupta fuit comiti in Zweibrück.

Rudolphus II. Marchio de Baden, dum pater viveret
 dictus Rudolphus junior, postmodum vero respectu
 fratris sui natu minimi ipse senior cognominari
 cepit. Extant litera ab eo data proximo año à mor-
 te patris, quas hic recito:

Nos Rudolphus, Dei gratia, Marchio de Baden pro-
 fitemur publicè per presentes, et obligamus nos et
 nostros Successores ad dandam in honorem S. Catha-
 rina singulis annis Conventui in Gossoue, Ord. S.
 Benedicti, Spiren. Dioc. sex modios Siliginis super
 decima nostra Villa Bulach, ab ipso Conventu per-
 petuo recipiendos. In cuius rei Testimonium Si-
 gillum nostrum presentibus duximus apponendum.
 Datum anno MCLXXX. nono, feria 2.da post
 Dominicam Latare. Sigillum in sua magnitu-
 dine et forma est hujusmodi:

vivere desit an. 1295. in Sacello veteri Lucida Va- 217.
lis sepultus hoc addito Epitaphio:

Anno Domini MCCXCV. ob. Marggrave Rudolph
der alte, an St. Valentinstag ist sein Jahrzeit.

Uxor Adelheidis, filia Ottonis Comitis de Ochsenstein,
et filia unica nupta Rudolpho V. Marchioni Badenensi
in Pforzheim, ut ex sequentibus patebit. De Adelhei-
dem obitus in Necrologio notatum his verbis inve-
nies: XVII. Cal. Junij ob. Domina de Offenstein, Marchio-
nissa de Baden in capella ante altare S. Catharina,
annum nondum comperi; scio autem, fuisse adhuc
in vivis an. 1311. quando donationem fecit sanctimonia-
libus his literis comprehensam.

Nos Adelheidis, dicta de Ochsenstein, Dei gratia Marchio-
nissa, Senior de Baden, tenore presentium publice
profitemur, quod nos accedente voluntate pariter et
consensu expressis Rudolphi D. G. Marchionis Senio-
ris de Baden filii nostri, contulimus, et attesta-
tione presentium confirmamus jure perpetuo liber-
tatis Claustrum Dominarum de Lucida valle curiam
nostram, sitam in Wiltre, quam colit dictus Fügelin,
de qua Curia dantur triginta Maltera Siliginis
annuatim, ut de iisdem redditibus anniversario Ru-
dolpho Marchionis bona memoria, quondam mariti
nostri, quod erit in die S. Valentini, et nostrum,
postquam viam carnis ingressa fuerimus universa,
apud ipsum Claustrum perpetuo peragatur; Hanc
tamen conditionem huic nostre Donationi adijcientes,
quod de iisdem redditibus in nostris Anniversariis, seu

in altero eorum, in refectorio pietantia habeant
in comuni, ut ipsis Anniversariis eo diligentius
sint intentae persona Claustrum praenotati, quodque
pauperibus ipsis Anniversariis supervenientibus
vino, pane et pulmento largam elemosynam admini-
strent, prout apud ipsum Claustrum larga elemosy-
na distribui sunt consueverunt, protestantes, quodsi
Domina seu persona ipsius Claustrum, vel earum in
dicto Claustrum succedentes, negligentes fuerint in pra-
missis, seu in aliquo praemissorum, quod ipsa Curia cum
dictis redditibus ad proximos haeredes debitos et legiti-
mos libere convertantur et revertantur, pleno jure,
contradictione qualicunque, penitus quiescente, in
cujus robur et evidentiam Sigillum nostrum una-
cum Sigillo Rudolphi Marchionis filii nostri pra-
dicti praesentibus duximus appendendum: Nos quoque
Rudolphus D. G. Marchio praedictus profiteamur, omnia
praedicta esse vera, et in evidentiam eorundem Sigil-
lum nostrum ad petitionem nobilis Domina Adel-
heidis Socrus nostra praedicta unacum Sigillo ejus-
dem appendi fecimus ad praesentes. Actum II. Calend.
Martij MCCCXI.

Hoc documento comunis error detegitur omnium,
qui Badensem Genealogiam hactenus tractarunt,
existimantium, Rudolpho huic II. plane nullam
fuisse prolem, nec Rudolpho V. uxorem, quam hic
habuisse comperitur, Tribuentium; Hesso marchio
de Baden in Durlach tertio genitus Rudolphi I. uxo-

219.
rem habuit Comitissam Mürsenbergiam Eberhardi fi-
liam nomine Irmenegaeden. Errat Albifius, dum e
duobus Rudolphi I. filiis unum conflat Rudolpho Hebo-
nem, suere plane diversi, Rudolphus et Hebo, ut ex
Patris Diplomate quodam supra recitato constat, et
ex hoc etiam, quod subiecit, ubi post mortem patris
tres filij natu grandiores p. quarto ob etatem, opinos,
adhuc imaturam praterito: / confirmat Donationes Caro-
lio lucida vallis factas.

Wiss Gernmanu Gost, und Wndolzd in Marggrafen
von Baden, Raupfau mit dem geynlichstigen
Bischof, das unsern Kettner nach gedenkt, In
aller Marggrafen Wndolzd von Baden geb mit la-
bandigen Leib an die Kloster zu Sünwa, mit
diesem gülden willan, fundat Mireck silber
in den nach dem unheim soll den dem gült im
Kiel, was die beirgenen den Wndolzd geb den
goltan wird, das ne icher phildig wird, die fun-
dat Kettel soll man sichselbstigen layen an ein
gült zu einem Tadel gant, als an dem Bischof
geschriben stoff, den ne den forium den Sünwa
Lairibus hat gabun &c. Wiss Raupfau und,
das die Wndolzd forium den Sünwa
Bischofen in dem geynlichstigen sollan, mit allen
forium Kettel, als ab unsern Kettner woff, und
mitzale &c. und die Zehenden zu Wndolzd,
das Kettner soll zu Wndolzd &c. Wiss die
Wndolzd Gernmanu, Gost, und Wndolzd

In Murggouffau zu Lütten saum garhloorn
 zu Saum, Gniligau, veltat sub zu besaltan ofun
 garsand, Sab an Sifam binst garhloorn, stast,
 Lincan wab Inu garsat stou Garsau, Gars Ott
 Inu Lendstou stou Oeffenstau, Gars Garsuif
 stou flaukstau, Gars Louwat Inu Mitlas stou
 Garsuif, Gars Garsuif stou Mersingstau,
 Gars Garsat stou Abtatt, Gars Garsuif stou
 Murggouffau, Gars Garsuif stou Garsuif, Gars
 Garsuif Inu Garsuif stou Garsuif, Gars
 Garsuif stou Garsuif, Gars Garsuif Inu
 Garsuif, Inu Louwat Inu Garsuif stou Garsuif,
 Inu Garsuif stou Garsuif, Inu Garsuif,
 Inu Garsuif stou Garsuif Inu Garsuif Murggouffau
 stou Lütten Inu Garsuif an Sifam binst an
 Inu Garsuif stou S. Lucia Inu, Inu Garsuif
 Garsuif warru Garsuif Garsuif, Garsuif Garsuif
 Garsuif Inu Garsuif Garsuif;

Albertus Argentinens. in Chronico de Eberhardo
 Com. Wirtenbergensi agens ad annum 1373. idem,
 inquit, Comes ad mandatum Regis in Italia cri-
 stentis, per Cunradum de Winsberg praesidem Regis,
 civitatem Eplingam et reliquas civitates Sueviae
 adeo est destructus, quod sibi vix tres ex omnibus
 suis munitionibus remanserunt, quem de Castro
 Asperg obsessum cum multo tremore fugientem
 Hebo Marchio de Baden in oppido Besikeim recepit
 ubi in turri habitabat usque ad mortem Imperatoris.

Auctor Paralipom. ad Chronicon Ursperg. ad eundem 221.
annum. Henricus^{VIII} Rex Rom. Comes Eberhardum
Wirsbergensem per Principes, Barones, et Civitates
Imperiales, oppidis suis, et castris fere omnibus de-
structis, aut captis, ita in tenuitatem redegit, ut
ex 80. munitissimis castellis, et oppidis duo et septua-
ginta expugnata ademerit, ibi et Castrum Wirs-
berg destructum fuit, igitur belli angustia undiqz
pressus ad castrum Aysperg fugit, quo obsesso fugien-
tem Rudolphus /: Hespero dicere debuit: / Marchio de
Baden Sororius suus in oppido Besitzen recepit, ut
post mortem Henrici Regis omnia recuperaverit;
At ille beneficij Marchionis oblitus castrum Richen-
berg obsedit, de quo Marchiones ignominiosè pul-
sus, praedolore rediens Stugardiam moritur.

Mors Hesperonis incidit in annum 1317. in die vero
eundem, quo mors fratris Rudolphi Senioris, sic
enim Necrologium Lucida vallis, Id. febr. obiit
Illustris Marchio Rudolphus et frater ejus Hespero.

Hesperonis filius Hermannus VIII. ad Statum Ecclē-
siasticum destinatus, quem tamen aliud beneficium
prospedisse, non constat quàm Rectoratum in Grü-
ningen Salsburgens. Dioces. prævenerit mors imā-
tura, ne altius eveheretur; Alter ejusdem Hespo-
nis filius fuit, de quo agetur suo loco.

Rudolphus III. qui similiter ut frater ejus Senio-
ris et Junioris agnomen diversis temporibus gessit

dum frater viveret, dictus junior, eo sublato, comparatus cum nepote ex fratre senior appellatur, bonus praeter alios Oeconomus an. 1507. Stolhorviam oppidum cum pagis Schingen et Hügelsheim emit ab Eberlino de Windeck, marci argenti mille et quadringentis. Anno deinde 1510. à Dietrico de Vöstatt partem pagi Graben libris halensibus 700. cum suam partem alteram ab hujus fratre Schweigero de Vöstatt hypothecario jure possideret. Emit praeterea s. quamvis intra domum s. año 1528. à Friderico Marchione Badensi fratre suo Castrum Jberg, cum oppido Steinbucensi, et pago Zintzheim, libris hallensibus sex mille centum et quadraginta.

Fuit et hic imistus bello Wurtembergico, nam author Paralepomenon ad Chronicon Wüpperg. paulo ante citatus, de Mathia à Buchek Archiepo Moguntino agens s. qui ab anno 1520 ad an. 1528. Ecclesiam illam rexit s. ita scribit: Mathias à Buchek Rudolphum Marchionem de Baden affinem suum, ab obsidione Ulrici Comitis de Wurtemberg viriliter liberavit, in cujus Marchionis favorem captum Couradum Risen militem strenuum Marchionis nimirum tandem volente Marchione dimisit.

Albertus Argentini. suo in Chronico non Ulricum sed Eberhardum ab Obsidione depulsum dicit. Post haec Eberhardus de Wurtemberg, Castrum Rickenberg, quod Marchiones de Baden tenebant, potenter obsedit; Moguntinus cum sua gente subvenit iisdem.

Idem de bello inter Ludovicum Bavarum et Fri- 223.
dericum ac Lupoldum Austriacos, capto jam Fride-
rico, cum civitates Alsaticas ad Bavarum partes trans-
issent, Marchiones, inquit, de Baden perseverantes
in Lupoldo, oppidum Seltz imperiale, eis obligatum per
Fridericum, ingressi, infestationes plurimas patiebantur,
ast Lupoldus 50. Galeatos in subsidium misit,
qui civitates et Bavaros spoliis et incendiis infestantes
inibi potenter sunt obsessi. Lupoldus autem gen-
tem in navibus traducens: quamvis respectu obsiden-
tium minimam: liberavit obsessos; Verecundantes
autem Bavarum, quod ob tam paucam gentem receperant
de Obsidione, scripserunt Lupoldo, qui jam versus
Epi. Monasterium ascenderat, se cum eo, si eos ex-
spectaret per biduum, pugnaturus, quos cum biduo
expectaret, ascendit &c.

Aliud bellum cum Argentin. Epi, Berchtoldo II. comi-
te a Buchek memorat idem author ad an. 1329.

Posthaec cum Reinboldus miles de Stauffenberg Al-
bertum militem de Owe Epi. Servitorem in sua parte
Castri Stauffenberg molestaret, nec in ipsa parte si-
neret comorari, Episcopus monitis Argentinensibus
sibi tum conjuratis, idem castrum potenter obsedit
et funditus demolivit; propter quod Rudolphus
Marchio de Baden dictus de Pforzheim, cujus Servi-
tor extitit Reinboldus praedictus auxilio comitis
de Wirtemberg, per dominium Rudolphi Marchionis
Senioris de Baden dilecti asinis Epi, ex alia parte

Rheni terram Ecclesia Argentinensis, et ejus homines in-
 vasit. Requinitus autem saepe per Epum praedictus Marchio,
 ne talia fieri sineret per terram suam, respondit: se non
 esse Epi janitorem; propter quod Epus monitis Argenti-
 nensibus terram Marchionis potenter ingressus ipsam
 / praeter munitiones: / ignis incendiis devastavit; Comite
 de Wurtemberg cum 400. galeatis existente cum Mar-
 chione praedicto, ita quod Epus Stolhofen et Baden, qua
 obsederat, evincere non valebat. Resicto autem exer-
 citu in Terra Marchionis Epus cum ducentis armatis
 ad villam Hegeshaim prope Landore, rogatus per Otto-
 nem Ducem Austria ad colloquium, quod idem Dux
 cum Rege Bohemia habuerat, est profectus, et crastino
 ad exercitum rediens, Terra Marchionis combusta, re-
 cepit; praedictus autem Dux, convenientibus ad eum
 in Dischossheim juxta Alonum Epus, comite, marchio-
 nibus et Reinboldo praedictis, ipsos, data per Ducem
 certa Summa, et concessio, ut Stauffenberg adificaret,
 totaliter reformavit, id est, reconciliavit.

Biennio post mortuus est Rudolphus, nulla relicta
 prole; Sepulcro ejus in lucida valle haec inscripta
 leguntur.

Anno Domini MCCCXXXI. ob. Rudolphus, Senior,
 Marchio de Baden, in die Purificationis b. V. m.
 In Canonici Necrologio: Anno Dni MCCCXXXII. 4. Nov.
 Febr. ob. illustris Dnus Rudolphus Marchio de Baden,
 qui legavit Conventui C. marcas.

In pervehusto Missali Discherheimensis Ecclesie sibi
 liter

milititer annotatum: Purificationis ob. Rudolphus
Marchio senior de Baden.

225.

Conjux Gutta, comitissa de Strasberg, ante maritum
decesserat, ibidem sepulta cum hoc epitaphio:

Ano Domini MCCCXXVII. ob. Gutta marchionissa
VI. Calend. Aprilis.

Huius seu pater seu frater etiam istic sepultura locum
invenerat, nam et hoc epitaphium videre est:

Ano Dni MCCCVI. in Vig. S. Joannis Bapt. ob.
Bertholdus, comes de Strasberg.

Cap. XXX.

De Marchionibus Hochbergensibus
Henrico III. Rudolpho III. Hermano II.

Hos filios tribuit Historius Henrico, Rudolphi Cæ-
saris Archistratego, quem ille tertium computat,
ego vero considerata ratione temporum prorsus exi-
stimo, non nisi secundum fuisse.

Henricus itaq; III. Secundi filius, in divisione patri-
monij sibi Hochbergam retinuit, vixit adhuc juxta
Historium año 1324. Uxor Agnes fil. Ulrici Com.
de Hohenberg año 1310. filios ei genuit Herman-
num III. Henricum V. de quibus postea. Ipsa decepsit
año 1315. sepulta Tennebaci, cum hoc epitaphio:
Ano Dni MCCCXV. Id. April: ob. Nobilis Domina
Agnes Marchionissa de Hochberg, filia Dni Ulrici